

## U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **F. K.**, bytom N., zastúpeného v dovolacom konaní JUDr. Milanom Okajčekom, advokátom, so sídlom v Košiciach, Žriedlová č. 3 proti odporkyni **E. M.**, bytom K., zastúpenej v dovolacom konaní JUDr. Danicou Holováčovou, advokátkou, so sídlom Košice, Poštová č. 14, **o zaplatenie 1 364 932,80 eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 13 C 199/2011, o dovolaní odporkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 24. septembra 2013, sp. zn. 4 Co 273/2013, takto

### r o z h o d o l :

Dovolanie odporkyne **o d m i e t a .**

Navrhovateľovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

### O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Košice I uznesením z 8. júla 2013, č. k. 13 C 199/2011–464 zamietol návrh odporkyne na prerušenie konania vo veci zaplatenia 1 364 932,80 eur s príslušenstvom. Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na ustanovenie § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. tým, že nie je dôvod na prerušenie konania. Poukázal na to, že v označenej trestnej veci, pre ktorú odporkyňa žiadala, aby súd konanie prerušil, prebieha voči obvinenej odporkyni vyšetrovanie. Konštatoval, že pokiaľ nejde o prípad podľa § 135 ods. 1 O.s.p., kedy je rozhodnutím iného orgánu súd viazaný, môže si v zásade otázky majúce význam pre jeho rozhodnutie posúdiť aj sám. V trestnej veci proti odporkyni sa rieši otázka o vine a treste pre obzvlášť závažný zločin podvodu. V predmetnom konaní sa rieši otázka, či navrhovateľ poskytol odporkyni žalovanú sumu titulom zmlúv o pôžičkách, či došlo k reálnemu odovzdaniu finančných prostriedkov navrhovateľom odporkyni. Vo veci samej tak vykonávaníu dokazovania nič nebráni.

Krajský súd v Košiciach na odvolanie odporkyne uznesením z 24. septembra 2013, sp. zn. 4 Co 273/2013 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne v zmysle § 219 O.s.p. potvrdil. V celom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa. Mal za to, že nie je dôvod, prečo by prvostupňové konanie vo veci zaplataenia žalovanej sumy malo byť prerušené. Poukázal na to, že ustanovenie § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. umožňuje súdu prerušiť prebiehajúce konanie v prípade, ak dospeje k záveru, že prebieha iné konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie v ním prejednávanej veci. Účastník môže navrhnúť prerušenie konania, avšak súd nie je povinný takémuto návrhu vyhovieť. Záver súdu prvého stupňa, že medzi účastníkmi konania sporné otázky (predovšetkým či navrhovateľ poskytol odporkyňi žalovanú sumu titulom zmlúv o pôžičkách, či došlo k ich reálnemu odovzdaniu finančných prostriedkov navrhovateľom odporkyňi) si môže posúdiť sám, je správny. Výsledky dokazovania v trestnom konaní nemusia dávať dostatočné odpovede na všetky skutočnosti významné pre rozhodnutie v prejednávanej veci. V občianskom súdnom konaní sa totiž posudzuje súkromnoprávny vzťah založený medzi navrhovateľom a odporkyňou podľa hmotného práva Občianskeho zákonníka, kým v trestnom konaní ide o trestnoprávnu zodpovednosť odporkyne. V trestnom konaní je i predmet dokazovania zásadne iný ako v civilnom konaní. Povinnosťou všeobecného súdu pri uplatňovaní procesného postupu podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. je zohľadniť požiadavku, ktorá je zakotvená v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a ktorá ukladá povinnosť prijať príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie napadnutej veci bez zbytočných prieťahov a tým vykonanie spravodlivosti v primeranej lehote (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky I. ÚS 21/200).

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala dovolanie odporkyňa, ktorá navrhla, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnila ustanovením § 237 písm. f/ O.s.p., tvrdiac, že postupom odvolacieho súdu jej bola odňatá možnosť konať pred súdom. Za takú vadu označila skutočnosť, že rozhodnutie odvolacieho súdu je arbitrárne, čo zakladá jeho nepreskúmateľnosť. Prípustnosť dovolania ďalej odôvodnila tým, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci a konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p.

Navrhovateľ vo svojom vyjadrení k dovolaniu odporkyne navrhol, aby dovolací súd dovolanie odporkyne ako neprípustné odmietol. Poukázal na ustanovenie § 239, § 237 a § 241 O.s.p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236a nasl. O.s.p.), a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa. V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. V zmysle ustanovenia § 239 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ veta prvá O.s.p.). Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/.

Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky. Dovoláním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nemá znaky vyššie uvedených uznesení. Odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa a vo svojom uznesení nevyslovil, že je proti nemu dovolanie prípustné. V danej veci nejde ani o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia a ani o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1, veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonom ustanovení dovolací súd nezistil.

So zreteľom na odporkyňou tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameril na otázku opodstatnenosti tvrdenia, že v prejednávanej veci im súdom bola odňatá možnosť pred ním konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Odňatím možnosti konať sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktorému právny poriadok priznáva. O takýto prípad v prejednávanej veci nejde.

Z obsahu dovolania odporkyne je zrejmé, že prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. vyvodzuje z toho, že rozhodnutie odvolacieho súdu je arbitrárne, čo spôsobuje jeho nepreskúmateľnosť.

O odňatie možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) ako o dôvode zakladajúcom prípustnosť dovolania ide v prípade nesprávneho postupu súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým (postupom) sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a uplatňovať (realizovať) procesné oprávnenia účastníka občianskeho súdneho konania, ktoré

mu priznáva platná právna úprava za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces však nepatrí súčasne aj právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04) a rovnako neznamená ani to, aby účastník konania bol pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04). Do obsahu tohto práva nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

V zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (ďalej „dohovor“), každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané, a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal, a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 167 ods. 2 O.s.p. ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami účastníka konania, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre (limity) zákonného rozhodnutia (§ 157 ods. 2 O.s.p.), pričom účastníkovi konania musí dať odpoveď na podstatné (zásadné) otázky a námietky spochybňujúce závery namietaného rozhodnutia

v závažných a samotné rozhodnutie ovplyvňujúcich súvislostiach. Právo (účastníka) a povinnosť (súdu) na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplýva z potreby transparentnosti služby spravodlivosti, ktorá je esenciálnou náležitosťou každého jurisdikčného aktu (rozhodnutia). Citované zákonné ustanovenie sa totiž chápe aj z hľadiska práv účastníka na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorého imanentnou súčasťou je aj právo na súdne konanie spĺňajúce garancie spravodlivosti, a toto ustanovenie treba vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva [(ďalej len „ESLP“), porovnaj napr. rozsudok vo veci García Ruiz proti Španielsku z 21. januára 1999, sťažnosť č. 30544/96, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1999-I] tak, že rozhodnutie súdu musí uviesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I). Ústavný súd Slovenskej republiky vyslovil, že „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu“ a že „takéto odôvodnenie musí obsahovať aj rozsudok opravného (odvolacieho) súdu“ (porovnaj uznesenie z 3. júla 2003, sp. zn. IV. ÚS 115/03). Ústavný súd vo svojom uznesení z 23. júna 2004, sp. zn. III. ÚS 209/04 vyslovil, že „Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však *nemusí* dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia“. Odvolací súd v prípade potvrdenia rozsudku súdu prvého stupňa sa v princípe môže obmedziť na prevzatie odôvodnenia podaného súdom prvého

stupňa (porovnaj rozsudok Helle proti Fínsku z 19. decembra 1997, sťažnosť č. 20772/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-VIII).

Dovolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že odvolací súd postačujúco odôvodnil svoje rozhodnutie, ktorým nadviazal na rozhodnutie súdu prvého stupňa, ktoré ako vecne správne potvrdil. Podľa dovolacieho súdu nižšie súdy dostatočne odôvodnili svoje rozhodnutia; ich zdôvodnenie ako celok spĺňa parametre zákona na odôvodnenie rozhodnutie (§ 157 ods. 2 O.s.p., § 167 ods. O.s.p.), je v ňom vysvetlené, z ktorých skutočností pri rozhodovaní vychádzali aj ako vec právne posúdili. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvého stupňa a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozhodnutia odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozhodnutím vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu; takýto prístup reflektuje aj ostatne citovanú judikatúru ESĽP.

Odvolací súd v odôvodnení svojho potvrdzujúceho rozhodnutia uzavrel, že z dôvodmi napadnutého uznesenia súdu prvého stupňa a jeho právnym posúdením sa stotožnil, preto v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. ho potvrdil. Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, keďže je založené na rovnakých dôvodoch, aké uviedol vo svojom uznesení súdu prvého stupňa, ktorý sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných zákonných ustanovení a nepoprel ich účel a význam, podajúc postačujúcu odpoveď na všetky skutkovo a právne relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany v tejto právnej veci. Na tomto závere nič nemení to, že odporkyňa s takouto odpoveďou je nespokojná, snaží sa ju relativizovať a spochybnit'. Za odňatie možnosti konať pred súdom v žiadnom prípade nemožno považovať to, že nižšie súdy neodôvodnili svoje rozhodnutie podľa predstáv či požiadaviek odporkyne. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/04).

So zreteľom na uvedené dospel dovolací súd k záveru, že dovolateľka neopodstatnene vyvodzuje existenciu procesnej vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

V súvislosti s námietkou odporkyne, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci a konanie je postihnuté inou vadou, ktorá má za následok nesprávne

rozhodnutie vo veci treba uviesť, že táto vada je relevantným dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), avšak (na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p.) nezakladá (súčasne) aj prípustnosť dovolania. To isté platí aj o nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Po zistení procesnej neprípustnosti dovolania Najvyšší súd Slovenskej republiky nemá možnosť zaoberať sa vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia.

Keďže v danom prípade dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je podľa § 239 O.s.p. prípustné a vady uvedené v § 237 O.s.p. neboli zistené, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odporkyne ako neprípustné podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. odmietol.

V dovolacom konaní úspešnému navrhovateľovi vzniklo právo na náhradu trov konania proti odporkyni, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky mu však žiadne trovy dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že nepodal návrh na ich priznanie.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

**V Bratislave 16. júna 2014**

**JUDr. Ľubor Š e b o, v. r.**  
**predseda senátu**

Za správnosť vyhotovenia: Vanda Šimová